

عنوان مقاله:

برنامه ریزی در سطح محلی و جایگاه آن در برنامه های توسعه روستایی کشور

محل انتشار:

اولین کنفرانس بین المللی توسعه روستایی، تجارب و آینده نگری در توسعه محلی (سال: 1390)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسنده:

محمدرضا رضوانی - استاد دانشکده جغرافیا، دانشگاه تهران، ایران

خلاصه مقاله:

روستا و برنامه ریزی روستایی جایگاه مهمی در توسعه ملی دارد. در فرایند توسعه روستایی، نظام مناسب برنامه ریزی متناسب با ماهیت بین بخشی و یا چند بخشی توسعه روستایی، در سطوح ملی، منطقه ای و محلی، با تقسیم کار مناسب، منطبق با رویکردها و راهبردهای نوین توسعه و همسو با شرایط و مقتضیات محلی، نقش اساسی در این فرایند دارد. در این خصوص برنامه ریزی در سطح روستایی به ویژه در راستای برنامه ریزی بیاب بیه پایین جایگاه ویژه ای در برنامه ریزی روستایی دارد، چرا که در قالب برنامه ریزی محلی است که مشارکت مردمی، یکپارچگی (بخشی) بین بخشی، بین آژانس (سرزمینی) افقی و عمودی (و سازمانی، هماهنگی در برنامه ریزی، برنامه ریزی بین بخشی و چند بخشی و غیر متمرکز که از اصول مهم توسعه یکپارچه و پایدار روستایی می باشد، نمود واقعی پیدا می کند. ارزیابی نظام برنامه ریزی روستایی و آسیب شناسی آن از منظر جایگاه برنامه ریزی محلی بسیار ضروری بوده و در راستای دستیابی به نظام مناسب برنامه ریزی اهمیت ویژه ای دارد. مقاله حاضر با هدف تحلیل و ارزیابی جایگاه برنامه ریزی محلی در برنامه های توسعه روستایی کشور و ارایه رهنمودهای مناسب برای تقویت برنامه ریزی محلی در راستای توسعه یکپارچه و پایدار روستایی می باشد. روش تحقیق اسنادی است و اطلاعات لازم با تحلیل اسناد برنامه های پنج ساله توسعه ملی و استانی به ویژه در سال های پس از انقلاب اسلامی و نیز طرح های توسعه روستایی در سطح ملی، منطقه ای و محلی جمع آوری شده است. نتایج تحقیق نشان می دهد که سطح محلی در نظام برنامه ریزی روستایی در ایران تاکنون شکل نگرفته است و سطح منطقه ای (استانی) نیز ضعیف می باشد. برنامه های پنج ساله توسعه در سطح ملی، وجه غالب برنامه ریزی روستایی است. توسعه برنامه های توسعه روستایی در سطح ملی تدوین می شود و در قالب برنامه های استانی بین استان ها توزیع می شود. همچنین در سطح محلی اگرچه طرح هایی مانند طرح هادی روستایی، طرح ساماندهی کالبدی سکونتگاه های روستایی، و طرح ساماندهی اقتصادی و اجتماعی فضاهای روستایی تهیه می شود، ولی این طرح ها نیز در اجرا به دلایلی از جمله تعدد طرح ها، وجود طرح های موازی، فقدان رویکرد مشارکتی، نداشتن جایگاه حقوقی لازم در نظام برنامه ریزی و نیز ضعف هماهنگی دستگاه های اجرایی اکثراً ناموفق بوده اند. در مجموع اصلاح نظام برنامه ریزی روستایی در کشور در راستای تقویت برنامه ریزی منطقه ای و محلی و افزایش کارایی و اثر بخشی برنامه های توسعه ضروری است. در این راستا، تمرکز زدایی در برنامه ریزی و محدود شدن برنامه های پنج ساله توسعه ملی به اهداف و سیاست های کلان توسعه روستایی، و تفویض اختیار سیاست های اجرایی و برنامه ها و طرح های اجرایی به سطح محلی در قالب برنامه ریزی محلی و یا تهیه طرح های جامع و یکپارچه توسعه روستایی با مشارکت مردم و نهادهای ذیربط از جمله پیشنهادهایی برای تقویت برنامه ریزی محلی در کشور می باشد.

کلمات کلیدی:

برنامه ریزی محلی، توسعه روستایی، نظام برنامه ریزی، ایران

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/400162>

